

Záznam zo stretnutia pracovnej skupiny pre zonáciu Tatranského národného parku, ktoré sa uskutočnilo dňa 11. augusta 2011 na MŽP SR, Nám. Ľ. Štúra 1 v Bratislave

Prítomní:

Podľa prezenčnej listiny

Program stretnutia:

- 1.1 Otvorenie stretnutia
- 1.2 Pripomienky k zaslaným materiálom
- 1.3 Diskusia
- 1.4 Záver

1.1 Otvorenie stretnutia

Stretnutie otvoril pán minister József Nagy. Rastislav Rybanič, generálny riaditeľ sekcie ochrany prírody a tvorby krajiny MŽP SR zhrnul a vyhodnotil úlohy, ktoré vyplynuli z minulého stretnutia. Oboznámil členov s doplnením pracovnej skupiny o ďalších odborníkov, konkrétne RNDr. Ingrid Turisovú, PhD. – z Katedry životného prostredia, Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, prof. RNDr. Juraja Hreška, PhD. – z Katedry ekológie a environmentalistiky, Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, RNDr. Ferdinanda Šporku, Csc. – z Ústavu zoológie Slovenskej akadémie vied, Ing. Martina Moravčíka, CSc. – z Národného lesníckeho centra vo Zvolene. Ďalej zhrnul pripomienky, ktoré členovia zaslali k predloženej zonácii na minulom stretnutí.

1.2 Pripomienky k zaslaným materiálom

Najviac pripomienok zaslal docent Janiga, ktorý jednotlivé pripomienky odprezentoval v naviazanosti na niektoré body Výzvy pracovníkov a študentov ŽU a iných akademických pracovísk proti zonácii, ktorá vznikla v roku 2010. Vo svojej prezentácii sa zameril na 3 problémy zonácie – 1. Cestový ruch, 2. Lesy, 3. Cestovný ruch a horské chaty. V týchto problémoch poukázal na slabú schopnosť národného parku budovať mäkký turistický ruch (na ktorý má TANAP potenciál). Problém videl aj pri nadmernej spotrebe/odbere vody pre lyžiarske strediská, synantropizačné procesy chat, narúšanie vegetácie, obmedzovanie životných cyklov fauny pri prechode skialpinistov, freeriderov hlavne v jarnom období. Zdôraznil potrebu stanovenia národného parku ako samostatného právneho subjektu. Ako na predošlom stretnutí upozornil, že na vyzónovaných národných parkoch, CHKO (Horná Orava, PIENAP) ochrana nefunguje v takej miere ako by fungovať mala. Riešenie vidí vo právnej subjektivite správ chránených území, ich ustanovení orgánom štátnej správy pod MŽP a následne ich umožnení uplatňovať mäkký cestovný ruch. Na príkladoch zo zahraničia prezentoval modely „úspešných“ parkov, ako organizátorov mäkkého cestovného ruchu v regióne oproti modelom lesníckych parkov resp. parkov bez právnej subjektivity, rigidne riadenými centrálnymi zložkami štátu. Do A zóny navrhol zaradenie komplexu

Bielovodskej Širokej a Javorovej doliny, alúviá riek Bialka, Velického potoka, Studeného Potoka, rieky Poprad, časti Belej, územie v okolí Kobylieho vrchu a Stežiek, rozšírenie A zóny v komplexe Jaloveckej, Bobroveckej a Suchej doliny podľa návrhu Urbárskeho spoločenstva v Bobrovci a rozšírenie A zóny v oblasti Látanej doliny. Poukázal na ďalšie zábery pôdy spoločnosťou TMR v Tatranskej Lomnici a predstavy spoločnosti Tatrwest v Spálenej doline. Takto vyčlenený severný a južný komplex by bolo potrebné nechať na samovývoj.

Pán minister súhlasil s návrhom zaradiť dlhodobu sporné lokality Tichej a Kôprovej doliny do zóny A a tiež so začlenením alúvií riek. V oblasti ekonomiky poznamenal, že je potrebné podporovať cestovný ruch, avšak stanoviť podmienky z hľadiska ochrany prírody za akých to bude možné.

Bol položený návrh, či by bolo možné uskutočniť pilotný projekt pre dva parky (jeden veľký a jeden malý) a zistiť tak životaschopnosť a stanoviť ciele.

Pán Sýkora starosta Štrby poukázal na chýbajúci plán starostlivosti pre TANAP, ktorý má určiť režim v jednotlivých častiach, na tento plán je naviazaný aj ÚPN obce, ktorý nemôže v dôsledku absencie plánu starostlivosti uzavrieť.

Pri oblasti Riečavy docent Janiga znovu poukázal na problém s odberom vody. Pán Ing. Celer upozornil na potrebu ochrany Štrbského Plesa, ktoré je unikátom (rašelinistká v zastavanom území), je potrebné citlivo vyberať miesta pri vytváraní nových koridorov (pri prepájaní častí a umiestnení zberných =parkovacích miest). Profesor Hreško apeloval na spoluzodpovednosť samosprávy investorov a tiež miestnych podnikateľov.

Mgr. Rybanič súhlasil a uviedol, že snahou bude nájsť kompromis, kde budú časti parku prísne chránené a budú časti, kde bude povolený rozvoj cestovného ruchu, bude to však musieť byť celospoločenské rozhodnutie. Ako na predchádzajúcom stretnutí tiež uviedol, že zasavané územia je v pláne vyčleniť z národného parku, ale stanoviť v nom určitý režim (ako vnútorného ochranného pásma parku). Ing. Topercer zdôraznil, že prioritným cieľom v národnom parku je ochrana prírody. V našich podmienkach TANAPu je možné presadzovať mäkký turistický ruch uviedol docent Janiga. Jedným z problémov sa ukázal aj spor hodnotení EIA s ochranou prírody a budovaním a rozširovaním zjazdoviek. S tým súvisí predaj štátnych pozemkov do súkromného vlastníctva.

1.3 Diskusia

V ďalšej časti sa prešlo ku konkrétnym lokalitám, ktoré odborníci navrhovali zaradiť hlavne do zóny A. Išlo o potrebné dodržanie dolinových gradientov – dvoch celkov(severného a južného) ich udržanie, tie by predstavovali Bielovodská dolina a Javorová dolina a Kôprová a Tichá na štátnom území. Na neštátnych pozemkoch by ich dopĺňal unikátny komplex Bobroveckej, Jaloveckej a Suchej doliny, kde neexistencia centrálnej dolinovej zväžnice indikuje význam týchto lesných porastov. Problém sa ukázal pri kosných hosrkých lúkach v komplexe Bielovodskej a Javorovej, ktoré sa v týchto častiach vyskytujú a ich zaradením do zóny A by nemohol byť vykonávaní mamažnent a zanikli by. Je preto potrebné nájsť kompromis a vybrať tie najreprezentatívnejšie lúky. V prípade lúk ide aj o ekonomické hľadisko, riešenie uskladnenia, ponechania trávy na mieste, čo však môže znamenať zmenu charakteru tejto časti. Je potrebné chrániť kvalitu biotopov, ale aj umožnenie prírodných procesov. Ing. Celer upozornil, že ochranu riečnych alúvií z časti rieši NATURA 2000. Ing. Fleischer zas upozornil, že založené mladé lesné porasty bez následnej výchovy nebudú

plniť ani ekologické ani enviromentálne funkcie. Ing. Celer navrhol lokality Tichej a Kôprovej doliny, navštíviť priamo v teréne. V súvislosti s turistickými chodníkmi bol povedaný názor, že tie by mali patriť Ak prechádzajú zónou A do zóny A. Podobne i stavby vodných zdrojov, vysokohorských turistických chát, utulní a pod. Situáciu je možné riešiť toleranciou v rámci jasných pravidiel vyplývajúcich z legislatívy.

Lokalitu Strednica odborníci neodporúčajú rozšíriť. Uzemie nad Belianskou jaskyňou pričleniť do zóny A. Ťažké presadenie bude v Ráčkovej doline, kde urbár Pribylina, Kokava nesúhlasia so zónou A. Bolo poukázané na neprimerané spôsoby ťažby v týchto dolinách, ako aj plány o budovanie nových turistických chát. Dôležitou otázkou zostáva, či budú územia, kde prebehla ťažba dreva, kritériom z vylúčenia zo zóny A. Západné Tatry – Ing. Fleischer spomenul projekt NLC Zelená Orava, kde sa aktívnym manažmentom má znížiť, alebo aspoň spomaliť proces rozpadu porastov napadnutých podkôrnym hmyzom a jeho kontinuitu zabezpečiť podporou prirodzeného zmladenia. Táto lokalita je však zaujímavá a hodná ochrany aj v súvislosti s najsilnejšou populáciou hlucháňa.

1.4 Záver

Na záver boli zhrnuté úlohy a stanovený predbežný termín ďalšieho stretnutia.

Úlohy vyplývajúce zo stretnutia :

- **Zaslať *shp vrstvy lokalít navrhovaných do najprísnejšie chránenej zóny A (Z: členovia pracovnej skupiny, T: 26.8.2011)**
- **Porovnať zozbierané vrstvy od členov s odborným návrhom zonácie zo ŠOP SR, analýza zhody (Z: ŠOP SR, T: 1.9.2011)**
- **Stretnutie k lokalite Západných Tatier – v súvislosti s ochranou hlucháňa (Z: SOPaTK MŽP SR, T: september)**
- **Zaslať pripomienky k 21 sporným územiám medzi navrhovaným odborným návrhom zonácie zo ŠOP SR a predrokoványm návrhom so ŠL TANAPu a urbármi (Z: členovia pracovnej skupiny, T: 26.8.2011)**
- **predbežný termín stretnutia je naplánovaný na 2.septembra 2011 na ŠOP SR Správe NP TANAP**

Zapísala : Hrdá
12.8.2011

Upravil: Fleischer, Janiga